

Semud Ne Ola ki

Yıl 1985. Aylardan Ağustos ve Ramazan. Ben evin geçimine katkı sağlayacak yaşa gelmiş bir delikanlıyım artık. Babam öyle diyor “Oğlum sen artık ekin biçecek yaşa geldin, abin gurbette ben yaşlandım bu işler sana kaldı artık”. Gecedan yola koyulduk; anam, ben ve babam... Sırtımızda tırpan, tırmık, kem yumağı, su ve ekmek. Bu yükte iki saat dere tepe yol yürüdükten sonra ekin tarlasının başına vardık. Sahur vakti olmuştu. Arasında küflü peynir tandır ekmeği dürümlerimizi yedikten, ağzımızı çalkalayıp niyetimizi yaptıktan sonra, ekini biçmeye başladık, Ben tırpan çekiyorum, anam deste yapıyor, babam da desteleri birleştirip bağ yapıyor. Gün ağarmış, sıcak bastırmaya başlamıştı. Tarlanın yükselen tozu sıcakla beraber hepimizi kan ter içinde bırakmıştı. Benim ağzımda artık yutacak tükürük kalmamıştı. Tarla da bitmek bilmiyordu. Öğlen olmuştu fakat bizim de mecalimiz kalmamıştı. Babama bakışım halimi anlaması bir oldu. “Bugünlük yeter, yarın gece tekrar geliriz inşallah” dedi. Ben tırpanı bırakıp yola koyuldum. Zira bir an önce ilçeye varıp üniversite sınav sonuç gazetesine bakacaktım. Çünkü o gün üniversite sonuçları açıklanıyordu. O heyecanla koşa koşa şehre vardım. Arkadaşlar gazeteyi almış, sonuçlarını öğrenmişlerdi. On haneli numaramı hâlâ hatırlıyorum: 8529489763. Evet Fizik Bölümünü kazanmıştım, Erzurum’da üniversite okuyacaktım. Anamlar benden epey sonra eve vardılar, sevincimi onlarla paylaştım. Babam harçlık verdi, anamın o anki sevincini tarif edemem.

O yıl Erzurum’a geldim yurda kaydoldum, okula başladım. Alışmaya çalışıyordum hem derslerime hem de çevreme. İlçemden, önceki yıllarda üniversite kazanmış ağabeyler vardı; bazılarını tanıyordum, bazılarıyla orda tanıştık. Dindar bir ailede yetişmiştim, ailem helal ve harama hassas yetiştirdiler. Fakat o yaşa kadar Cumalar ve Bayram namazları dışında namaz kılma alışkanlığım yoktu. Erzurum’da hemşehri çevremın tamamına yakını namaz kılıyordu ve beni de aralarına aldıkları ilk günden beri namaz kılmaya başladım. Artık sadece namaz kılmakla kalmıyor, yıllarca manasını merak etmeden okuduğumuz Kitabımızı ve Peygamberimizin hayatını da öğrenmeye çalışıyorduk. Sosyal medyanın olmadığı o günlerde toplumla birlikte

sosyalleşiyorduk. Derslerin dışında kitaplar okumaya, şiirler dinlemeye başladık. O zamanlar hemen her öğrencinin cebinde veya çantasında kalem pille çalışan Walkmanler vardı. Tuba kitabevine gider, kıraat, bant tiyatrosu ve şiir kasetleri kopyalattık.

Bir şiir kaseti kopya ettirmiştim, adı yok kasetin. Yanık sesli bir adam bağlama eşliğinde şiirler okuyordu amatörce. O kaseti ilk dinlediğimde, içimdeki (ya da ruhumdaki) bazı boşlukların dolmaya başladığını hissettim. İçinde sıcak bir şeyler akıyordu sanki. Doğrusu şiirle ilk ciddi karşılaşmam bu kasetle oldu. O kaseti okuyanın Murat Kapkınar olduğunu öğrendim sonradan. O günlere kadar hikâyesi ekin tarlalarında geçmiş benim gibi birinin o şiirlerle ne alakası olabilirdi? Bu günlerden geriye doğru bakınca bu sorunun cevabını şöyle veriyorum: Demek ki o zamanki yaşam frekansım o şiirlerin frekansıyla birebir örtüşüyormuş. Belki de o bağlamanın sesi sürükledi içimize bu sıcaklığı, bilemiyorum. Kaseti artık her gün yeniden birkaç defa dinliyordum. Artık bu şiir ne demek istiyor diye bir anlama çabası içine de girmeye başladım. Mesela ne diyordu bu şair, ne anlatmaya çalışıyordu?

“Ben ki saçına çokça aklar berkitilmiş bir Semud’um

Ağlamak için başına uygun duvarlar arayan

Unutulmuş çiçekleri tozlu raflar arasından

El değmemiş kitaplardan

Yüreği üzre koyup örselemeden çıkaran

Her kelimeyi

Gereği üzre akıp giden hayata uygulayan

Karanlık kuytulara sarkıtılmış bir Semud’um

...

Biliyorum

Basarak kan deryasına yürüyor onlar

Ve ayaklarının altı lekesizdir, biliyorum

Ben kendimi sokaklara karşı denemedim

Çekilirken üstümden boz bulanık sel suları

Önce hüznü belledim

Su verilmiş çeliklerden

Sabri bilendim

*Prof. Dr. Ardahan Üniversitesi Rektörü

*Birçok harfi sağır olan alfabeden
Karanlığın buzul topraklarında
Bir kar çiçeği gibi
Göğermeyi öğrendim*

Ben kendimi sokaklara karşı denemedim.

...

*Daneleyin ekilmezsem vay beni
Gök tırpanla biçilmezsem vay beni
Seninçün dâre
çekilmezsem vay beni
Ey bu harfi yüreğime ilikleyen
Ayetini buğdayıma çizen yar"*

Bir insanın kendini sokaklara karşı denemesi nasıl olacaktı, ne anlamalıydım bu sözlerden. Ekin iyi biliyordum, tırpanı da. Ama şiirdeki ekin ve tırpan benim bildiklerim olmasa gerekti. Gün geçtikçe anladım ki, anamın babanım bana öğretmeye çalıştıkları helal ve haram kavramlarının anlaşılacağı yer sokaklarmış ve ben o güne kadar böyle bir sınavdan geçmemişim. Seçtiğimiz hayatın zorluklarla dolu olduğu bilincini, bir yâr için dâre çekilmenin bu sınavın içinde olduğunu anlamaya başlıyordum. Bazen kısa söz bile her şeyi özetler, tıpkı bu şiirdeki gibi. Bir hayat inşa edebilir, sizi bir kaynağın başına kadar susamadan götürebilir. Şiir kadar şairi de tanımak önemlidir elbette.

Üniversite yıllarımızda okuduğumuz kitapların yanı sıra dinlediğimiz şiirler de ciddi izler bıraktı hayatımızda. Şiiri çok sevdim, yazmayı da denedim olmadı ama okumaktan hiç kopmadım.

Aradan uzun yıllar geçti, yıl 2017. Ben bir fizikçi olarak Ardahan Üniversitesine rektör olarak atandım. Âşık Şenlik rahmetliyi bu topraklar yetiştirmiş. Şehrin ruhuna uyarak o yıl Kafkaslardan Anadolu'ya Şiir, Şair ve Âşık Günleri adlı bir program yapmaya karar verdik. Bu program kesintisiz devam etti. Üç güzel insan Mehmet Yaşar Genç, Yaşar Bayar ve Mehmet Kıldıroğlu Beylerin fahri çabalarıyla başarılı o programlar. Türkiye'nin dört bir yanından çok büyük şairler döküldü Ardahan'a. Unuttuklarım olabilir diye isim vermesem daha uygun olacak. Her programın sonunda şairleri ata yurdu Ahıska'ya götürdük. Programlar güzün yapıldığı için Posof'un harika manzaralarına eşlik etti şairlerin ilhamları. O anlara şahitlik eden çok sayıda şiir yazıldı bu vesileyle.

İlk programımızı yapıyoruz. Şairler gelmeye başladı, benim kalbim gümbür gümbür atıyor. Aralarında biri var ki onunla tanışmayı bekliyorum:

Cumali Ünalı Hasannebioğlu. "Ben kendimi sokaklara karşı denemedim" diyen adamı arıyor gözlerim. Kucaklaşıp tanışıyoruz, değerli eşikle beraber gelmişler. Geç saatlere kadar sohbet ediyoruz. Sanki kırk yıllık ağabeyim, hiç yabancılık çekmiyorum onlara karşı. Bir şiirin büyüttüğü bir dünya ve muhabbet bu olsa gerek diye geçiyor aklımdan.

Sabah oldu, program başladı. Lütfedip bana şairlere karşı konuşma fırsatı veriyorlar. Heyecandan titriyorum, tarifi zor bir duygu. Pekte anlamlı cümleler kuramıyorum. Asıl yapmak istediğimi yapıp kürsüyü sahiplerine bırakma niyetindeyim. Ezberime güvenmediğim için, cebimden notumu çıkartıp bir şiir okuyorum: Semud

"Ben şiirini söylemedim daha

Dıştan durgun ve sessiz

İçten içe lavlarını kaynatan bir yanardağın

Yuvası dağıtılmış kartalların

Ve gözlerine

Sonsuz hüznünlerin mili çekilmiş çocukların

Şiirini söylemedim daha"

